

## VRAAG EN ANTWOORD

De heer **Jos Tavernier** vraagt :

"In de overlijdensregisters van Gent staan 2 namen genoteerd waar ik wat meer over wou weten, temeer omdat de doodsoorzaken erbij vermeld zijn.

Twee Taverniers, beide uit Waregem, stierven te Gent rond dezelfde tijd en beide door verdrinking.

Op 20 nivôse an 11 (10 jan. 1803) verdrong in de Reep Petrus Gillis Detavernier uit Waregem - 25 jaar.

Op 2 pluviôse an 11 (5 febr. 1803) verdrong eveneens in de Reep Pieter De Tavernier - 43 jaar oud.

Waar kan men hierover meer vernemen? Kan iemand van de vele lezers van G.T. hier een handje helpen?

Een 2e vraag waarop de Heer Tavernier al lang, zonder succes, een antwoord zoekt :

De Zeugsteeg en Zeugbrug (Patershol) kan men soms terugvinden onder de naam Taverniersteeg/brug.

Zou er echt niemand te vinden zijn die hierover wat meer kan vertellen?

Ingevolge de vraag van de Heer **Jos Wieërs** (Gh. T. 1991 - Nr. 4 - p. 249) schrijft de Heer **Hans Van Gelder** ons het volgende :

"In "Dubbele Wegwijzer der Stad Gent en der Provincie Oost-Vlaanderen voor het jaar 1882", 20e jaar, Gent, Snelpersdrukkerij van Eug. Vanderhaegehen, Veldstraat 62, Bureel der Gazette van Gent, vond ik in de lijst der straatnamen

geen Gasthuislaan, maar wel een Gasthuisstraat. Gasthuisstraat (rue de l'Hôpital), Ledeberg, van Doorgangstraat tot Moriaanstraat; sinds 1 oktober 1981 samen met de Beekstraat, Hagepreekstraat."

Een uitgebreid antwoord ontvingen wij van de Heer **Arthur De Decker**, een antwoord dat misschien wel eens de juiste verklaring zou kunnen bevatten.

"Een *Gasthuislaan* heeft er in Gent niet bestaan. Volgens V. Fris "De oude straatnamen van Gent" (1925), p. 10, is er in de Stadsrekeningen in de periode 1314-1336 wel sprake van "Bij den Gasthuze", waarmee dan het "Rijke Gasthuis" bedoeld werd in de Hoogstraat (een leprozerij).

In de directe omgeving van Gent waren of zijn er wel *Gasthuisstraten*, nl. te Oostakker (van Pijphoekstraat tot Wittewalle) (onveranderd), te Ledeberg (van Doorgangstraat tot Moriaanstraat), heden noemt die straat Hagepreekstraat.

In Drogen is nu ook nog een straat met de naam "Rijke Gasthuisbos", doch daar zal de betovergrootvader van de H. Revis in 1880 zeker niet gewoond hebben.

De oplossing van het raadsel is vermoedelijk het volgende : Tussen 1864 en 1880 bouwde architect A. Pauli het nieuw burgerlijk hospitaal van de Byloke. Dat hospitaal werd ook een burgerlijk *gasthuis* genoemd (zo nog aangeduid op een stadsplan van 1950). Als onderdeel van de huidige Ringlaan rond Gent legde men in 1864 een laan aan van aan de Bylokekaai, langs het hospitaal tot aan de Bylokevest, gedeeltelijk op de toen pas gesloopte 16e eeuwse stadsomwalling. Die *laan* werd in 1877 *Godshuizenlaan* genoemd, in het Frans Boulevard des Hospices, later gedeeltelijk omgedoopt in Martelaarslaan.

Vermoedelijk heeft men vertrekkend van de Franse benaming "hospice" in sommige documenten daar "gasthuis" van gemaakt i.p.v. "godshuis" en zo ontstaat er dus een niet bestaande Gasthuislaan in Gent.

Die agent van politie zal dus rond 1880 woonachtig zijn geweest in de huidige Martelaarslaan of Godshuizenlaan. De registers van de Burgerlijke Stand of de bevolkingsregisters zullen daaromtrent zeker uitsluitsel kunnen geven.

Een gelijkkluidend antwoord ontvingen wij van de Heer **Guido Cornelis** die ons het volgende schrijft :

Op de vraag, in Ghendtsche Tydinghen, van de Heer Jos Wieërs naar de ligging van de "Gasthuislaan" in Gent (1880) meen ik een suggestie te mogen vooruitschuiven dat het gaat om de "Godshuizenlaan", wat volgens de "Baedeker" van 1904 vertaald werd door "Boulevard des Hospices", dus "Gasthuizen" (in 't meervoud). De "Boulevard des Hospices" begon, naar plan van "Baedeker", aan het "Burgerlijk Hospitaal", waarbij het "Bejaardengasthuis" hoorde (zie "Bijlokekaai") en eindigde aan het "Krijgsgasthuis" (Sint-Martinuskerk, Ekkergemstraat). Twee... gasthuizen (hospices).

Om terug te keren tot 1880, zoals gewenst door dhr. Revis, citeer ik uit "La Belgique illustrée", uitgave 1880, van Eugène Van Bommel.

A partir des moulins de la Nouvelle Promenade, de nombreuses blanchisseries étalent sur l'herbe leurs grandes nappes de linge étincelant. Là aussi commence une ligne de boulevards extérieurs de création récente. On la suit très bien des yeux, et l'on distingue successivement l'église Saint-Martin d'Ackerghem, le nouvel orphelinat des garçons et le nouvel hôpital civil, ainsi que les vieilles constructions de l'ancienne abbaye de la Biloque.

In 1933/34 was het wezengesticht voor jongens nog gevestigd Martelaarslaan, 9, Gent.

Om het kort te maken zou de Heer Revis zijn betovergrootvader moeten opzoeken in de lanen thans genaamd (vanaf de Bijlokekaai) : Godshuizenlaan, Martelaarslaan en Bisschop Triestlaan (aan Ekkergermstraat). Andersgezegd : de "Ringlaan" ofte "Kleine Ring" rond Gent.

Op de vraag van de Heer **Richard Verbanck** (Gh. T. 1991 - Nr. 4 - p. 249) antwoordt de Heer **Arthur De Decker** :

"Volgens Victor Fris in "De oude straatnamen van Gent" (1925), p. 105, heette Klein Turkije reeds zo in 1796, waarschijnlijk naar een huis dat aldaar zo genoemd werd. Het maakte vroeger deel uit van het St-Nicolaaskerkhof."

Op de vraag van de Heer **Jef Vandevre** (Gh. T. 1991 - Nr. 4 - p. 249) ontvingen wij het volgende antwoord van de Heer **Marc Ryckaert** : "Over de Gentse grafsteen in het "Museum voor de drooggelegde Zuiderzeepolders" te Schokland verscheen in 1977 een bijdrage van de Nederlandse historisch-geograaf J.T. Bremer, waaruit de vraagsteller ongetwijfeld nuttige informatie zal kunnen putten : "Een grafsteen uit Gent op de bodem van de Zuiderzee...", in *Brugs Ommeland XVII*, 1977, blz. 305-310. In dat artikel wordt de term "causymeester" - o.i. terecht - geïnterpreteerd als "kasseimeester", d.w.z. een ambtenaar verantwoordelijk voor de goede staat van onderhoud van de bestrating (zie bij Verwijs & Verdam onder "causie" en bij Stallaert onder "cassijde" en "cassijde-meesters".)

De Heer Ryckaert was zo vriendelijk een fotocopie van het artikel in kwestie bij te sluiten. Wij laten ze geworden aan de Heer Vandevre.

Vraag van de Heer **Hugo Collumbien**.

"Op de gevel van het huis "De Gekroonde Hoofden" op de hoek van de Burgstraat en het Gewad, staan 14 koppen van Graven van Vlaanderen afgebeeld. De eerste twee, in de geveltop, stellen respectievelijk Boudewijn van Constantinopel (B.C.) en Willem van Dampierre (W.D.) voor. Wie is die Willem van Dampierre?

Men zou kunnen redeneren : Willem = Guillaume = Gui = Gwijde, maar dat klopt niet, want de 3e afgebeelde is precies Gwijde van Dampierre. Bestaat er

ergens een complete lijst van al de Graven van Vlaanderen, met geboorte- en sterfdatum en periode van regeren?

We denken dat die Willem van Dampierre moet vereenzelvigd worden met een oudere broer van Gwijde die gedood werd in een steekspel op 5 mei 1251. Wij hebben altijd gedacht dat in de periode 1243-1280 Margareta van Constantinopel regeerde als Gravin van Vlaanderen. Onze vraag : heeft die Willem van Dampierre werkelijk geregeerd als Graaf van Vlaanderen, zo ja, in welke periode?

De volgende vraag komt van de Heer **Paul Huys** die ons meldt dat beide schilderijen uit zijn vorige oproep (Gh. T. 1991 - Nr. 3 - p. 186) inmiddels terecht zijn, dank zij de publicatie.

Voor een kunsthistorische studie wordt informatie gevraagd over de huidige verblijfplaats van de volgende schilderijen van de Deinse kunstschilder Charles-Louis ("Carlo") Picqué (1799-1869) :

**1° Portret van de heer Emmanuel-Frédéric van Pottelsberghe de la Potterie** (Gent 1799-1868), geschilderd in 1867).

Dit schilderij was omstreeks 1964 in het bezit van Mevrouw Robert Serdobbelt-Chervet, Yperstraat 64, Gent.

**2° Portret van de heer (Bernard?) Dobbelaere-Hulin** (Sint-Maria-Lerne 1805-Gent(?) 1888), geschilderd eveneens in 1867.

Op het schilderij staat geschilderd : "Maatschappij der gedecoreerde werkers te Gent, hunnen eere-voorzitter, den heer Dobbelaere-Hulin, opgedragen".

(Bernard?) Dobbelaere-Hulin was bestuurder van het Leerwerkhuis te Gent (1858) en voorzitter van de Kon. Maatschappij voor Nijverheid, Land en Hovingbouw.

Omstreeks 1965-1970 was dit schilderij bewaard in het Café "Het Damerd" op de Koornmarkt (lokaal van de bovenvermelde maatschappij). Wie weet iets over deze maatschappij, haar voortbestaan (?) en archief?

**3° Portret van Ludovicus Gregorius van de Poele** (Gent 1783-1856), geschilderd vermoedelijk in de vroege jaren '30.

De geportretteerde was kommandant van de pompiers te Gent (in 1831 beteugelde hij de orangistische putsch van Albert de Bast en Ernest Grégoire), later ook plaatskommandant van Gent en "honoraire generaal".

Het schilderij was in 1905 tentoongesteld in een Tentoonstelling (in Gent?) n.a.v. de viering van 75 jaar België (Bezit iemand deze tentoonstellingskatalogo?) en eveneens in 1930 in de Tentoonstelling "Gent en Vlaanderen 1830-31", ingericht door het Bestuur der Boekerij der Stad Gent en Hoo-geschool Gent (Bestaat daar een katalogo van en waar is die nog te vinden?).

**4° Portret van de heer Joannes-Emmanuel Duchène sr.** (Deinze 1789-1859), geschilderd vermoedelijk in de jaren '40. Zie afbeelding hierbij.



Portret van J.E. Duchène Sr. door Charles Picqué

Dit schilderij was in 1964 in het bezit van zijn achterkleinkinderen Fernand, Jeanne en André Duchène, p/a. Nieuwpoort 11, te Gent. Een van de toenmalige bezitters, Fernand Duchène (°1897), was toen als advocaat op het bovenvermelde adres woonachtig.

Dit familieportret is waarschijnlijk nog in het bezit van een van de nakomelingen van de genoemde achterkleinkinderen van de geportretteerde.

Ook andere informatie over schilderijen van Picqué in privé-bezit is uiteraard welkom. Diskretie vanzelfsprekend verzekerd. Gegevens graag rechtstreeks aan de vraagsteller (Drongenstationsstraat 90, 9031 Gent-

Drongen. Tel. 091/26.54.53) of desgewenst op het redactieadres van ons tijdschrift.

De Heer **Jaime Jurdan**, een Gentenaar die een groot deel van zijn leven in Canada gesleten heeft, heeft pas enkele jaren geleden "Ghendtsche Tydinghen" ontdekt. Hij was zo enthousiast dat hij zich onmiddellijk de nog alle verkrijgbare nummers heeft aangeschaft. Vandaar dat enkele van zijn vragen ook betrekking hebben op oude nummers.

*Vraag 1* i.v.m. het artikel van Pierre Kluskens over Constant Montald in Gh. T. 1986 - Nr. 4 - pp. 195-200.

Toen ik leerling was aan de Lagere School aan de Begijnhofdries herinner ik mij in de turnzaal (oude kapel?) een groot geschilderd paneel te hebben bewonderd dat gemaakt was door deze kunstschilder. Toen ik in 1979 uit Canada terug, de school bezocht, was het doek uit de turnzaal verdwenen. De bestuurder van de school wist niet eens dat er eens een schilderij had gehangen.

Weet een van onze lezers iets over deze verdwijning?

*Vraag 2* i.v.m. de artikelenreeks van Lode Hoste over Rooigem en de Brugse Poort in Gh. T. 1990 - Nrs. 3-4-5-6 en 1991 - Nr. 1.

De heer L. HOSTE spreekt over de "DIKKE BOOM".

Als leerling aan de Lagere Hoofdschool in de jaren '20 was die mooie boom meermaals het doel van wandelingen met de meester.

Wij mochten met open armen, hand aan hand, trachten de boomstam te omringen.

Waarschijnlijk is die prachtige reuzelinde verdwenen. In welke omstandigheden is hij verdwenen?

De laatste maal dat ik de boom heb gezien was in September 1939, toen ik als wachtmeester, gemobiliseerd bij het 1ste Artillerie Regiment, middaghalte nam, op weg van Destelbergen naar Baarle Velde.

*Vraag 3.* Als kleine jongen was ik reeds zeer in Aardrijkskunde geïnteresseerd. Ieder jaar kreeg ik van Moeder, onder vele andere boekjes, een jaarlijkse brochure welke als titel had "BILAN GEOGRAPHIQUE". De uitgever was er een uit Gent, zijn naam ben ik vergeten maar de drukkerij was in de Pollepelstraat gelegen.

Graag zou ik willen weten of deze "Bilan" nog bestaat, of hij nog in een of andere openbare bibliotheek kan gelezen worden, en welke de medewerkers waren?

*Vraag 4* i.v.m. het artikel "Hoe Stijn Streuvels aan een broertje van de Gentse Draak geraakte" in Gh. T. 1983 - Nr. 1 - pp. 2-14.

Op de foto blz. 8 herken ik in de groep leerlingen aan de Normaalschool de Heer N. Reyns, welke ik als onderwijzer had in de 2de, 4de en 6de studie jaren aan de Lagere Hoofdschool voor Jongelingen "aan de Begijnhofdries in de jaren '20.

Ik aanzie de heer Reyns als de meester die mij het onderwijs aantrekkelijk en interessant heeft gemaakt. Hij leerde ons de liefde voor de natuur, liefde voor alles wat schoon was en, juist na de vreselijke Oorlog, de haat voor alle geweld en voornamelijk voor de oorlog.

De hierbij gepubliceerde foto stelt het 2e studiejaar voor, schooljaar 1922-23. Bestuurder van de school was toen de heer SCHRANS.

Van enkele klasgenoten weet ik dat zij helaas overleden zijn.

René THIELEMANS : Zoon van een rijwielhandelaar in de Holstraat en Jazz pianist.

René DESTANBERG : Zoon van inspecteur van het Onderwijs.

Wielfried SERCK : Die zijn vader opvolgde in een Schaar- en Messenzaak op de Begijnengracht.

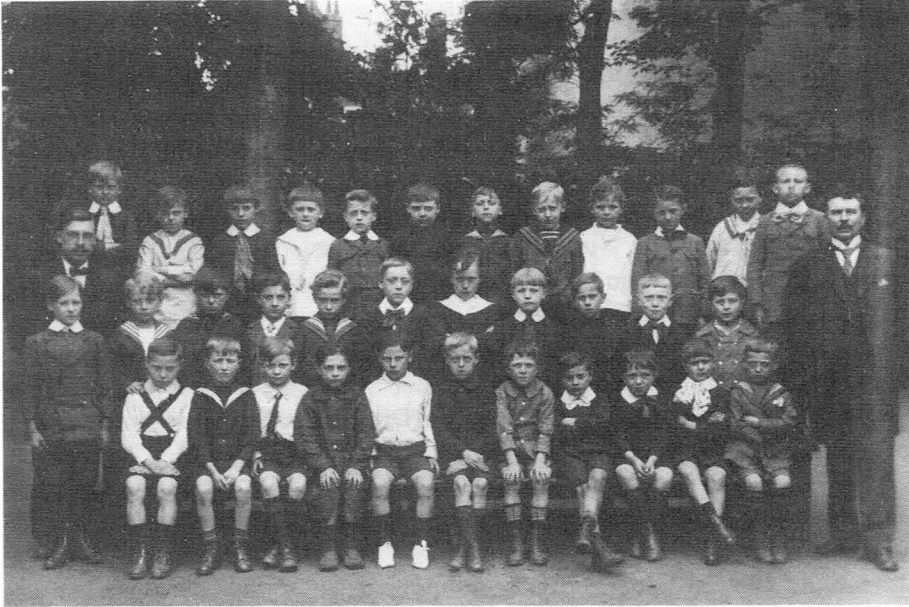
Leon DEDEKEN : Dierenarts geworden, woonde in de Burgstraat en volgde zijn vader op als bestuurder van het Slachthuis.

Marcel VERMEULEN : Woonde in de Komijnstraat en was zoon van de Stationchef van GENT RABOT.

Joris VANDEPUTTE : Zoon van het Suikergoedbedrijf "LUX" en geneesheer geworden.

Andere namen herinner ik mij nog wel :

SCHLSTRAETE, H. DHONDT (Bloemist), MEDO (bloemen en Grafzerken), VERPOEST, W. DE GROOTE, A. PREYS, VAN BRUESEGEM, DE CLERCK, DE TREMERIE, DE MULDER, DE MEY, COESSENS, F. QUENTIN.



2e Studiejaar 1922-23.

Bovenste rij, van links naar rechts : 2e René Thielemans, 4e René Destanberg, 7e Wilfried Serck, 9e Leon Dedeken.

2e rij Links : Norbert Reyms, onderwijzer. Rechts : Heer Schrans, Bestuurder.

Onderste rij, zittend : 5e De Mey, 9e Frans Quentin, 10e ik zelf.

Op de foto zit ik op de eerste rang, de tweede van rechts, met een "Lavallière".  
De vraag is natuurlijk : Zijn er onder onze lezers personen die zich herkennen op deze foto.

---

## LEZERS SCHRIJVEN ONS

Van de Heer **William Baelen** ontvingen wij een brief die bestemd was voor de Heer Lode Hoste.

De tekst luidde als volgt :

In uw artikel "Rooigem en de Brugse Poort" verschenen in Ghendtsche Tydinghen 19de jaargang 1990 nr. 3 van 15 mei, situeert U het Rooigems kartuizerklooster tussen de huidige Kaarderijstraat, de Rooigemlaan en de Drongensesteenweg.

Graag had ik van U vernomen op wat deze relatief vage situering is gebaseerd. Onlangs heb ik het museum "Meerhem" bezocht en mij het leerrijk boek met titel "Meerhem toen en nu" aangeschaft.